

Inhoud

Basisscholing

Maandag (ochtend/middag) Modeltekenen en anatomie Tom Hageman 2

Vakscholing 1

Woensdag

Tekentechnieken Milan Smidt 3

Anatomisch modeltekenen Annelies Middel 3

Donderdag

Compositie & expressie Xandra Donders 3

Kunstgeschiedenis Ellen van der Vecht 4

Perspectief Joost Doornik 4

1e semester woensdag, introductie

Gipsteken Jan van Loon 4

2e semester woensdag, introductie

Grafiek-hoogdruk Siemen Dijkstra 4

Grafiek-diepdruk Reinder Homan 4

Grafiek-vlakdruk Minno Banning 4

Materiaal

Vakscholing 2

Maandag

Fijnschilderen Anuschka de Smidt 5

Gelaagd schilderen Piet Sebens 5

Dinsdag

Modelschilderen Paul Boswijk 6

Compositie & expressie Ruud de Rode 6

Kunstgeschiedenis Ellen van der Vecht 6

Januari

Masterclass portret/model Svetlana Tartakovska 6

Materiaal

Vakscholing 3

Donderdag

Compositie & expressie Xandra Donders 7

Kunstbeschouwing Bouk Wierda 7

Aquarel Riny Bus 8

Vrijdag

Modelschilderen Tom Hageman 8

Kleurstudie Keimpe van der Kooi 8

Facultatieve lessen

1^e semester

Woensdag Fijnschilderen	Esther Leuvenink	8
Donderdag Anatomisch model	Annelies Middel	9

2^e semester

Woensdag Grafiek	Reinder Homan/Siemen Dijkstra/Minno Banning	9
Donderdag Model/portret	Milan Smidt	9

Masterscholing Keuzevakken/Masterclasses

1^e semester

Dinsdag model/portret	Svetlana Tartakovska	10
Woensdag schilderen	Jan van Loon	11
Vrijdag model/portret	Jantien de Boer	11
Zaterdag schilderen	Rein Pol	11
Zaterdag sept. 4x plein air schilderen	Hans Parlevliet	11
Excursieweek Masterclass	Jan van der Kooi	

2^e semester

Dinsdag compositie en expressie	Xandra Donders	12
Woensdag compositie en expressie	Ruud de Rode	12
Vrijdag ompositie en expressie	Lia Laimbock	12
Zaterdag schilderen	Peter Hartwig	13
Zaterdag mei 4x plein air schilderen	Hans Parlevliet	13
Week open dagen Masterclass	Sam Drukker	14
Projectweek Masterclass	Henk Helmantel	14

Beroepsvoorbereiding Master 1

1^e semester

Portret in opdracht	Jantien de Boer / George Schriemer	14
---------------------	------------------------------------	----

2^e semester

Muurschilderen	Jille van der Veen/Randolph Algera	15
----------------	------------------------------------	----

Beroepsvoorbereiding Master 2

Zakelijke aspecten	Robert van Deursen	16
--------------------	--------------------	----

Materiaal

Aanbevolen boeken

Globaal Jaaroverzicht		18
------------------------------	--	----

Studiegids Schilderkunst '17 – '18

Basisscholing ♦ Vakscholing ♦ Masterscholing

Inleiding

De beroepsopleiding schilderkunst telt drie scholingen op een rij.

De **Basisscholing** is een optionele vooropleiding. Ze is niet verplicht maar bereidt de kandidaten zo goed mogelijk voor op het toelatingsexamen. Het volgen van de Basisscholing biedt echter geen garantie op toelating tot de Vakscholing; dat wordt bepaald op het toelatingsexamen.

De **Vakscholing** is een driejarige opleiding volgens een vast rooster. Inzet is hier de ontwikkeling van know-how, beeldend inzicht en technische vaardigheden. Wanneer deze het vereiste niveau hebben bereikt is toelating mogelijk tot de Masterscholing.

De **Masterscholing** duurt twee jaar en heeft een keuzerooster dat in de loop van die twee jaar naar eigen inzicht ingevuld kan worden. Alleen de lessen Beroepsvoorbereiding volgen hier nog een vast rooster. Hier gaat het om het ontwikkelen van artistieke inzichten en hoe de eerder geleerde vaardigheden toe te passen in de eigen artistieke doelen.

De Masterscholing wordt afgesloten met een eindexamen en een bijbehorende tentoonstelling.

Basisscholing

Maandag

9:30-12:00 groep 1 / 12:30-15:00 groep 2

Modeltekenen en anatomie Docent: Tom Hageman

Leerdoelen:

- Het kunnen overzien van complexe vormen en dit adequaat weer kunnen geven; het leren kiezen tussen hoofd- en bijzaken en het trainen van de vormweergave.
- Het ontwikkelen van inzicht in de structuur van de menselijke vorm.

Middelen:

- Modeltekenen met korte standen, aanvankelijk in houtskool, later met inkt, tenslotte met licht en schaduw.
- Het volgen van een programma anatomie aan de hand van uitgereikte lesbrieven, gekoppeld aan thuisopdrachten.

Feedback:

- Besprekingen van resultaten van thuisopdrachten en werk in de les gemaakt (collectief en wekelijks) en van de persoonlijke ontwikkeling in een periode (om de vier weken en individueel).
- Collectieve werkbespreking na ieder semester met een overzicht van de ontwikkeling in die periode van 15 lessen.

De Basischoling is facultatief. Het beoogt deelnemers zo goed mogelijk voor te bereiden op het praktijkdeel van het toelatingsexamen, maar geeft geen garantie dat die toelating metterdaad plaats zal vinden.

Materialen:

1^e semester: houtskool.

2^e semester: rietpen, Oost-Indische inkt, Japans penseel (groot)

Vakscholing 1

Woensdag

15:30-18:00 Tekentechnieken Docent: Milan Smidt

Het vak tekentechnieken gaat over het leren zien, begrijpen en vervolgens effectief weergeven van je onderwerp. Er zal aandacht zijn voor verschillende materialen zoals houtskool, krijt, grafiet en inkt, maar de nadruk ligt op de universele basistechnieken voor het vertalen van het geziene naar het platte vlak. Daarbij moet je denken aan het abstraheren van toon en vorm, het gebruiken van edges, het leren zien van logica en structuur, en het creëren van een heldere focus in je werk. Gedurende dit proces zal er tijd zijn voor het leren kennen en inzetten van je verschillende materialen; wat zijn de voor- en nadelen, wanneer gebruik ik wat, hoe arceer ik, hoe meet ik, enz. De les begint altijd met een instructie aan de hand van een korte lesbrieft. De informatie wordt op die manier zo eenvoudig en helder mogelijk gehouden. Gedurende de lessen zal hoofdzakelijk naar stilleven gewerkt worden.

19:00-21:30 Anatomisch modeltekenen Docent: Annelies Middel

Het menselijk skelet, spieren, gewrichten, beweging, evenwicht en balans worden met een levend model inzichtelijk gemaakt. In de les wordt getekend, thuis een anatomiekaart aangelegd, waarin oorsprong, aanhechting en functie van spieren wordt uitgewerkt. De mappen worden individueel besproken en dienen als naslagwerk gedurende de academietyd.

Gedurende het jaar wordt alles wat voor de schilder van belang is, behandeld.

Donderdag

9:30-12:00 Compositie en expressie Docent: Xandra Donders

Mijn lessen gaan over compositie en expressie en de samenhang tussen compositie en expressie.

CREDO'S : lelijke tekeningen maken/ fouten maken mag / afkijken moet.

1ste semester: Compositorisch onderzoek op ritmiek en bogen. Lineaire compositie.

-Tekenend bestuderen van schilderijen/beelden/foto's uit kunstgeschiedenis tot heden / krantenfoto's / stripverhalen /opstellingen in de klas / (zelf)portretten op ritmiek en bogen.

-Compositie houdt afbeelding bij elkaar.

-Er wordt gekeken naar statische en dynamische composities. Bijv. Ingres versus Delacroix en daarbij wordt gewezen op de verschillende expressies. Keuze compositie bepaald de expressie.

-Studenten leren dat het niet om de voorstelling gaat, maar om de opbouw(compositie).

2e semester: Waar komt licht vandaan? en daarmee componeren.

-Waar komt het licht vandaan n.a.v. reproducties barok tot heden/ stillevens/ landschappen/opstellingen in het lokaal en (zelf)portret en

-hoe componeer je met het licht en donker en tussentoon.

-en dat goede licht/donker verdeling illusie van ruimte geeft .

-keuze compositie groot contrast /gering contrast/ licht tonen bepaald de expressie.

-keukentafelgesprekken n.a.v. de lessen en tentoonstelling bezoek.

- Samen met lessen kunstgeschiedenis ah einde van het jaar een kunstenaar of periode uit de kunstgeschiedenis kiezen waar je je verwant mee voelt en dat onderzoeken met woorden (essay) en beelden (tekenend onderzoek).

Presentatie tijdens werkbeprekingen juni.

13:00-14:30 Kunstgeschiedenis Docent: Ellen van der Vecht

In de lessen kunstgeschiedenis voor het eerste jaar zal een overzicht worden gegeven van de kunst van voornamelijk West-Europa, waarbij wordt aangevangen bij de grottekeningen van ca 15.000 jaar geleden en die zal eindigen rond 1800 n.C. Nadruk ligt op begrip van de opeenvolgende en naast elkaar bestaande stromingen, ontwikkeling van verschillende stijlen en het effect van belangrijke uitvindingen in de loop der eeuwen zoals het perspectief en chiaroscuro.

Zowel 1^e als 2^e jaars studenten moeten een naslagwerk als Honour & Fleming (of iets vergelijkbaars) hebben om bij de lessen te gebruiken. Hetzelfde geldt voor Ad de Visser, Hardop Kijken i.v.m. beeldanalyse. Met deze boeken wordt in de meeste lessen actief gewerkt.

15:30-18:00 Perspectief Docent: Joost Doornik

In het eerste jaar behandel ik in de lessen perspectief, de ruimtelijke werking van de wereld om ons heen. Met de studenten bestuderen we praktijkvoorbeelden en daarop volgend de correcte theorie van de geometrisch vormen. Alle tips en tricks komen aan bod om de studenten voldoende vaardigheden mee te geven voor hun tekeningen en schilderijen voor de komende jaren op de Klassieke Academie.

Introductielessen

Voor de introductielessen gipstekenen en grafiek wordt de groep eerstejaars studenten in 3 subgroepen verdeeld, die ieder een rooster van 5 weken volgen.

1e semester

Woensdag 12:30-15:00 Gipstekenen Docent: Jan van Loon

Het tekenen naar gipsmodel is een heel klassieke techniek, die beoogt om een dieper inzicht in zowel samenhangende vorm als in alle gradaties van tonaliteit te verkrijgen.

De lessen worden gegeven in de Glyptotheek, waar een groot aantal gipsafgietsels van antieke beelden staan opgesteld.

2^e semester

9:30-12:00 / 12:30-15:00 Grafiek

De lessen Grafische technieken betreffen de hoog-, diep- en vlakdruk, in praktijk houtsnede, ets en litho.

Eerstejaars studenten krijgen in het tweede semester een introductie in deze technieken.

Docent: Siemen Dijkstra

Hoogdruk, daar wordt tijdens deze cursus voornamelijk de houtsnede mee bedoeld. Het is de bedoeling dat iedere student de mogelijkheid krijgt een kleurenhoutsnede te maken. Dat doen we in de reductietechniek: de prent wordt in drie tot vier drukgangen gedrukt en tussen de drukgangen door wordt de houtplaat verder weg gesneden (gereduceerd). Deze techniek stelt je op een eenvoudige wijze in staat om kleuronderzoek te doen. Omdat het een grafische druktechniek is kan er bovendien in oplage (6 tot 8 exemplaren) worden gedrukt. Je kunt de oplage precies hetzelfde drukken, maar je kunt ook ieder vel met andere kleuren drukken. Uitgangspunt voor de houtdruk is een tekening uit je schetsboek. Een modelstudie, een landschap; alles is mogelijk. Deze techniek biedt vele mogelijkheden en de resultaten zijn altijd weer verrassend!

Docent: Reinder Homan

Diepdruk: de lessen etsen wordt gegeven door Reinder Homan. Aan de hand van originele prenten wordt een reis gemaakt door de techniek en historie van de grafische technieken (hoog-, diep- en vlakdruk). Vervolgens spitst het

verhaal zich toe op de ets en wordt de techniek hiervan uit de doeken gedaan, waarbij in eerste instantie de lijnets centraal zal staan. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan het in verschillende fasen bijten van de plaat.

Docent: Minno Banning

Vlakdruk, steendruk of lithografie berust op het principe dat water vet afstoot en omgekeerd.

Met een vettig krijt of inkt wordt een tekening aangebracht op een lithosteen. Bij het afdrukken wordt het oppervlak bevochtigd: de drukinkt ‘pakt’ dan alleen de getekende lijnen en vlakken en niet de vochtige blanco steen.

Eindopdracht:

Maak een compositie in licht-donker met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte.

Materialen

Tekentechnieken: Houtskool • Zwart en wit conté-krijt b en 3b, Siberisch krijt B en 2B • Grafietpotloden, HB, 2B, 4B • Kneedgom • Plakband of tekenklemmen • Rietpen • Kroontjespen • Potje Oost-Indische inkt • Fixatief of haarlak, tekenklemmen –spiegeltje, geodriehoek doorzichtig 26 cm.

Perpectief: Schetsboek A4 formaat • groot schetsboek A3 met ringband.

Anatomie: A3 portfolio multomap met insteekhoezen (wordt in les 1 getoond en kan ook dan besteld worden).

Compositie: 2 multomappen A4 met insteekhoezen: 1 voor aanleggen van je Beeldfamilie en 1 om je portfolio in aan te leggen.

Gipsmodel: Houtskool, eendewiek, kneedgom, doezelaar en contépotlood.

Grafiek: Materialen zijn in de grafiekwerkplaats aanwezig, kosten € 40 p.p. Het is raadzaam om beschermende kleding, dan wel kleding die vies mag worden te dragen.

Vakscholing 2

Maandag

15:30 – 18:00 uur - Materiaalkennis en fijschilderen Docent: Anuschka de Smidt

In de lessen komen (bijna) alle verfsoorten aan bod die gebruikt worden in de schilderkunst. We gaan daarmee naar waarneming en gedetailleerd schilderen, met veel aandacht voor compositie, plastisch/ruimtelijke weergave, stofuitdrukking en de verfsoort waarmee dat gebeurt. In lesblokjes gaan we aan de slag met acrylverf, eitempera, gouache, aquarelverf, alkydverf en olieverf.

19:00-21:30 Gelaagd schilderen Docent: Piet Sebens

Tekenen en schilderen naar waarneming, in eerste instantie naar stilleven en model. We beginnen in zwart-wit, later in het jaar wordt kleur toegevoegd. Analyserend/ ontledend kijken is belangrijk. Daarbij wordt aandacht besteed aan onder meer (rest)vorm, toonwaarden, compositie, kleur en contrast. In feite is dit het opbouwen van een arsenaal aan beeldelementen waarmee elk onderwerp kan worden ‘opengebrouwen’ om het daarna weer stapsgewijs op te bouwen met potlood, inkt of verf.

Dinsdag

9:30-12:00 Modelschilderen Docent: Paul Boswijk

In het 2e jaar van de Klassieke Academie maken de studenten voor het eerst kennis met verf. In mijn les leer ik ze een aantal praktische zaken over ondergrond, palet, kwasten en verf en tracht ik ze via het schilderen van naakt en gekleed model een aantal basisvaardigheden van het schilderen bij te brengen.

Bijvoorbeeld het maken van een compositieschets, opzetten in grote lijnen met flinke penselen, mengen van kleuren met een beperkt palet, gebruik van koele en warme kleuren, en bovenal het leren zien van de juiste toonwaarden.

13:00-15:30 Compositie en expressie Docent: Ruud de Rode

Ik voer geen lesprogramma, maar probeer in elke leerling een op haar of hem toegespitste manier van aanpak te stimuleren. Het programma zit dus in de leerling. Iedereen krijgt per persoon verschillende instructies. Dat levert totaal in expressie verschillende werelden op.

Het kost tijd om dat duidelijk te maken, maar het groeit met de dag. Het gevoel van vrijheid zorgt er ook voor dat de leerlingen steeds meer gaan durven en dingen laten zien waar ik van sta te kijken. In mijn lessen heeft maakbaarheid niets met kunst te maken.

16:30-18:00 Kunstgeschiedenis Docent: Ellen van der Vecht

Het tweede jaar is een chronologisch vervolg op het eerste, waarin de moderne kunstwereld vanaf 1800 tot heden wordt behandeld. Kunststromingen volgen elkaar in steeds sneller tempo op, maar bestaan ook steeds meer naast elkaar. Met name vanaf de 20e eeuw is dat het geval. Aan bod komt onder andere de positie van de figuratieve kunst in de woelige 20e eeuw.

Voor de overzichtslessen kunstgeschiedenis in het 1e en 2e jaar wordt niet één speciaal boek gevolgd, maar is het handig een naslagwerk te gebruiken voor de lessen voor het grote overzicht.

17-20 januari Masterclass model/portret Docent: Svetlana Tartakovska

Wat je in mijn les gaat leren (of je het nou wilt of niet). In mijn les ga ik focus leggen op hoe we leren kijken. Of het nou een model is, een landschap of een stilleven, wat we willen schilderen moet eerst geabstraheerd en ontleedt worden. Leren groot zien! Met behulp van juiste compositie, tonaliteit, kleur en kleurtemperatuur wil ik overbrengen hoe een goed en harmonisch schilderij ontstaat. Daarbij is het van groot belang hoe een kunstenaar met zijn gereedschap omgaat. Hier hoort keuze van het medium bij, voorbereiding van de drager (gronden van doek of masoniet), het aanmengen van het palet en het omgaan met kwasten. In mijn les gaan we in fases leren hoe een schilderij opgezet wordt; waarop moeten we hierbij letten en wat houdt de afwerkfase in. Daarom schilderen we de eerste helft van het semester één stand per les en in de tweede helft werken we aan een lange stand van meerdere lessen. Zowel alla prima als ook gelaagd schilderen komt aan bod.

Eindopdracht:

Maak een compositie in beperkt palet met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte.

Materialen

- tekenmaterialen

- potloden: HB en 2B – kneedgum - houtskool + een veer o.i.d. om het weg te vegen- platte stalen liniaal 30cm – blanco dummy/schetsboek A4, zuurvrij.

Kwasten

- spalterkwasten (=brede kwasten), 3.5 cm en 6 cm - zeker 10 grote en kleinere penselen, kattetong en recht, bruikbaar voor olie en acryl (o.a. bij Sostrene Grene, Grote Markt te Groningen). - penselen met een scherpe punt (aquarelpenselen), nrs. 10, 6, 4, 2, 0 en 000 (bij voorkeur Da Vinci cosmotop-spin of Da Vinci junior synthetics).

Verf

Studiekwaliteit van gerenommeerde fabrikanten als Talens, Winsor & Newton, Sennelier, etc. (geen Action)

- pot Gesso, 1 liter, Talens - **acrylverf**: titaanwit, zwart, cadmiumrood, cadmiumgeel donker, ultramarijnblauw, phtalo blauw, naphтол rood, gele oker, gebrande omber, gebrande sienna en kraplak - **olieverf**: zie acrylverf plus kobaltblauw en citroengeel - **aquarelverf, eitempera (Sennelier) en gouache**: kleine tubetjes! Van alle soorten:

cadmiumrood, cadmiumgeel, ultramarijnblauw, titaanwit, gele oker, gebrande omber, gebrande sienna en kraplak. **Let op**: gouache ook in zwart.

Diversen

- paletmes, ca. 5cm afgeronde bovenkant - witte gladde badkamertegel van de bouwmarkt (ca 15x15cm) - eenvoudig plantenspuitje – rolmaatje - palet iets groter dan A4 (watervaste rechthoek) - aquarelblok (Arches grain satiné hot pressed 18 x 26 cm of een vergelijkbaar glad en stevig aquarelblokje)

Boeken

wordt gebruikt in 2e helft van het jaar bij de na-oorlogse kunst.

Vakscholing 3

Donderdag

12:30-15:00 Compositie en expressie Docent: Xandra Donders

MIND EYE and HAND (uitspraak Sargent)

Caspar David Friedrich zei: een schilder moet niet alleen schilderen wat hij voor zich ziet, maar ook wat hij in zichzelf waarneemt.

CREDO'S : lelijke tekeningen maken/ fouten maken mag / afkijken moet/plezier.

Mijn lessen gaan over compositie en expressie en de samenhang daartussen.

Wat wil je met je onderwerpen laten zien? Wat houdt je bezig? Hoe voel je je? Dat vormt de basis. Misschien dat je kan putten uit een ervaring? Een droom, een herinnering? Een actualiteit? Welke kunstenaars inspireren je daarbij? Bij welke kunstenaars ga je afkijken? Deze kunstenaars verzamel je in je Beeldfamiemap.

Hoe zet je compositie (ritmiek/bogen/beweging en licht/donker en toon en warm/koud) in samenhang met hun expressies daarbij in. Waar laat je het licht vandaan komen? En kies je voor grote contrasten of toongroepen bij elkaar? En kies je juist voor statische ritmiek of dynamische? Deze keuzen versterken je beeld/ je verhaal/ wat je wilt laten zien.

De volgende onderwerpen komen gedurende het studiejaar aanbod:

-HET BEEST

-Het PORTRET en Innerlijk portret

-Het LANDSCHAP ad hand van de Romantiek in het Noorden

-RUMOER in de STAD (wat raakt je in je in onze samenleving) met het o.m GROEPPORTRET

- Schilderijen uit je Beeldfamiemap nabouwen in Kijkdozen

-Samenwerking les compositie&expressie met Kunstbeschouwing: een paper (kunstbeschouwing) en een beeldend onderzoek (les Xandra) van een kunstenaar of periode uit de kunst(gesch) die je inspireert/ waar je je mee verwant voelt en de invloed op je eigen werk. Presentatie tijdens de werkbesprekingen juli

-BEELDFAMILIE samenstellen waar duidelijk een persoonlijke interesse voor een vorm van expressie uit naar voren komt. Hele jaar door.

-We starten **1ste semester** met “ Hoe Klassiek is Donald Duck” compositie oefeningen ritmiek/bogen/beweging/ statisch/dynamisch En ‘Waar komt het licht vandaan???’ Componeren met licht/tussentoon/donker en de expressies van groot contrast of juist toongroep bij elkaar of juist lichte toongroep? En hoe zie je deze compositie vormen terug in je beeldfamiemap.

16:00-17:30 Kunstbeschouwing Docent: Bouk Wierda

De lessen zijn opgesplitst in blokken van vier. Een blok begint met een hoorcollege kunstgeschiedenis waarin suggesties van de praktijkdocenten worden verwerkt (o.a. kleur, modelschilderen, landschap, kunstenaarscollectieven en Nederlands Impressionisme). In les 2 en 3 worden kunstwerken beschouwd die gerelateerd zijn aan het thema van het hoorcollege. Er wordt een actieve inbreng van de studenten verwacht. In de laatste les van ieder blok presenteren studenten een visuele analyse van een kunstwerk. De eindtoets is een essay.

18:30-21:00 Aquarel Docent: Riny Bus

In mijn lessen ga ik in op de diverse eigenschappen van de aquareltechniek. Vooral het losser schilderen, nat-in-nat, werken met toetsen en glacerende lagen. We beginnen vanuit de basis: tonaal, daarna zal langzaam kleur toegevoegd worden tot uiteindelijk een volledig palet. Daarnaast komen veel verschillende thema's aan bod, stillevens, portret, model, bloemstillevens, landschap en stadsgezichten. Op de (beperkte) dagen dat het weer het toelaat gaan we naar buiten.

Vrijdag

9:30-12:00 Modelschilderen Docent: Tom Hageman

Leerdoelen:

- Het leren componeren met een anatomisch correcte figuur in een perspectivisch correcte ruimte.
- Het leren omgaan met kleur, het ontwikkelen van een eigen palet.

Middelen:

- Oefeningen in kleurcombinatie en kleurmenging met pastelkrijt op warme, koele en neutrale ondergronden.
- Oefeningen in gelaagd schilderen in twee fasen (lessen) 1: onderschildering, 2: uitwerking. Oefeningen met technieken als glacis versus dekkend schilderen.

Feedback:

- Wekelijks collectieve besprekingen van resultaten van werk in de les gemaakt.

13:00-15:30 Kleurstudie Docent: Keimpe van der Kooi

In deze lessen zal een eigen palet worden ontwikkeld. Een van de aanknopingspunten is de kleurenleer van Johannes Itten. Er wordt vanuit de primaire kleuren gewerkt. (De kleuren die al gebruikt worden zullen hun eigen plek krijgen). We krijgen door het beter leren mengen steeds meer inzicht hoe kleuren zijn opgebouwd. Zo komen we sneller tot gewenste kleuren. Kleuren staan altijd in verhouding tot elkaar. Ook dat zullen we onderzoeken.

Verhoudingen als bijvoorbeeld koud/warm en verzadigd/onverzadigd zullen aan bod komen maar ook de tonaliteit van kleur. Zijdelings kijken we naar paletindeling, pigmenten enzovoort. Uiteindelijk kunnen afgewogen persoonlijke keuzen worden gemaakt.

Aan het eind van het jaar zal het schilderplezier verhoogd zijn door een beter inzicht in, en gebruik van, eigen palet!

Facultatieve lessen bovenbouw

Facultatieve lessen bieden extra mogelijkheden tot verdieping. Het deelnemen is niet verplicht, de lessen worden ook aangeboden als deelstudie en sommige tegelijk als onderdeel van de certificatenopleiding beeldhouwen.

1^e semester

Woensdag 12:30-15:00 Fijnschilderen, docent **Esther Leuvenink**

Facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst gecombineerd met Deelstudie

De lessen fijnschilderen zijn heel geschikt voor mensen die kunnen blijven kijken naar de fijne structuren in huid, haar, stoffen, boomschors, groenten, hout etc. We gaan verder waar de meeste voorgaande lessen stopten. Echter natuurlijk is er eerst aandacht voor het grote geheel en ook al verkleint het penseel zich, het zicht moet groot blijven. Je leert gelaagd werken waarbij elke laag zijn functie heeft in het uiteindelijk “voelbaar” maken van het onderwerp. Hoe gedetailleerd kun/wil je daarbij uiteindelijk gaan? Je neemt zelf voorwerpen/materialen mee voor een stilleven. Probeer daarbij verschillende materialen te combineren.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Donderdag 15:30-18:00 Anatomisch model, docent **Annelies Middel**

Facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst gecombineerd met Deelstudie schilderen en met certificatenopleiding beeldhouwkunst

In deze les wordt het menselijk lichaam en haar bewegingsmogelijkheden middels het tekenen naar levend model inzichtelijk gemaakt. Er wordt zowel in de les als thuis getekend met potlood en houtskool. Het begrijpen en kunnen tekenen van de constructie van het lichaam is onontbeerlijk voor een goede vormbeheersing. Ook wordt het model vanuit dynamische lijnen opgebouwd om zo tot een spannend evenwicht te komen.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

2^e semester

Woensdag 15:30-18:00 grafische technieken, docenten **Siemen Dijkstra, Reinder Homan, Minno Banning**

Facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst gecombineerd met Deelstudie

Siemen Dijkstra (5x) **Hoogdruk** of houtsnede: iedere student maakt een of meer kleurenhoutsneden. Dit in de reductietechniek: De prent wordt in drie tot vier drukgangen gedrukt en tussen de drukgangen door wordt de houtplaat verder weg gesneden (gereduceerd). Met grafische druktechnieken kun je in oplage (6 tot 8 exemplaren) afdrukken. Uitgangspunt voor de grafiek is een tekening uit je schetsboek. Een modelstudie, een landschap; alles is mogelijk. Deze techniek biedt vele mogelijkheden en de resultaten zijn altijd weer verrassend!

Reinder Homan (5x) **Diepdruk** of ets. Een tekening wordt door een waslaag heen op een plaat metaal gekrast. Deze tekening wordt vervolgens in een zuurbad uitgebeten (geëts), De aldus ontstane groeven kunnen met inkt gevuld en afgedrukt worden.

Minno Banning (5x) **Vlakdruk** of litho. Er wordt met vette inkt of krijt op een lithosteen getekend. Wanneer de steen wordt bevochtigd zal de drukinkt zich wel hechten aan de tekening, maar niet aan het blanco oppervlak van de natte steen zelf, omdat vet en water immers elkaar afstoten.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Donderdag 15:30-18:00 Portret en model, docent **Milan Smidt**

Facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst gecombineerd met Deelstudie schilderen en met certificatenopleiding beeldhouwkunst

Lessen van Milan zijn structureel opgebouwd waarbij stap voor stap de techniek wordt uitgelegd. Hij begint altijd met de basis. Hoe prepareer ik mijn drager, hoe leer ik kijken, welke compositie kies ik en hoe bouw ik een goed portret op? In

de eerste les word monochroom geschilderd. Milan legt uit hoe je de juiste toon vindt en waarop je moet letten om fundamenteel goed werk te maken. Hij legt het niet alleen uit maar doet ook altijd voor. In de volgende lessen komt een uitgebreide uitleg met demonstratie over kleuren.

Hij hanteert beperkt palet waarbij er maar met vier kleuren wordt geschilderd. Daarbij komen elementen voor zoals: kleurcompositie, kleurenleer (welke werking heeft kleur op toeschouwer), hoe bereik ik harmonie in mijn werk, waarop moet ik letten om de vorm niet kwijt te raken en hoe creëer ik focus en maak ik een interessant schilderij.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Eindopdracht:

Maak een compositie in kleurrijk palet met een anatomisch correct model in een perspectivisch correcte ruimte.

Materiaal:

Soft **pastelkrijt** bij voorkeur 'selectie portret/model' anders zachte tinten: okers, gebrande sienna, blauwgrijzen, violetten, mosgroenen, een en ander in een paar tonen. Plus helderrood, karmijn, blauw, oranje, groen voor de omgeving.

- **Aquarel:** Palet: kunststof palet met grote mengvakken (Flokstra), palet met deksel (John Pike) of opvouwbaarpalet verkrijgbaar via mij. Penselen: aquarelpenselen moet zacht zijn, veerkrachtig en goed water vasthouden. De haren moeten niet te kort zijn. Heb je al penselen? Neem ze even mee ter beoordeling.
- Anders: Puntig penseel (synthetisch) nr. 8; Puntig penseel nr. 12; Chinese platte kwasten geitenhaar nr. 1
- Aquarelverf: napjes of tubes? Tubes hebben mijn voorkeur. Heb je al een aquareldoos met napjes, dan kun je deze ook met tubes combineren. Ook voor aquarelleren op groot formaat en met een beetje kleurkracht zijn tubes beter geschikt. Goede merken zijn: Winsor & Newton artist, Rembrandt van Talens of Schmincke. Cotman en Van Gogh zijn goedkopere studiekwaliteiten van deze merken.

Tip: een voordelige aquareldoos met napjes verf die goed oplost is de Russische verf: St. Petersburg White Nights. Te bestellen via de Duitse website www.gerstaecker.com.

Basispalet aquarel:

French Ultramarijn, ; Winsor Blue green shade ; Eventueel kobaltblauw; Eventueel indigo

Ceruleumblauw (Winsor en Newton) ; Gele oker of raw sienna ; Winsor yellow ; New gambogue ; Gebrande omber, Gebrande sienna, Permanent alizarin crimson, Permanent rose Scarlet lake of cadmium rood

Overig:

Klein natuursponsje ; 2 grote plastic yoghurtemmertjes (bij voorkeur wit)

acryl en **olie**. Rood geel en blauw. Van alle drie een koude en warme variant. Voorbeelden: Warm rood: cadmiumrood, pyrrolerood, vermiljoenrood ; Koud rood: kraplak, magenta, permanent rose; Koud geel: citroen geel, aureoline; Warm geel: azo geel, cadmiumgeel; Koud blauw: ceruleum; Warm blauw: ultramarijn. Een minder agressief oplosmiddel hebt zoals Shell-sol in plaats van terpentijn. Dit om de lucht in het lokaal niet teveel te vervuilen. Voor de rest zijn de schildermaterialen zoals in het tweede jaar, kwasten, paletmes etc.

heel klein spotje en troepjes en kijkdoo's en spiegel en Siberisch krijt en tekenklemmen en gekleurde vouwblaadje

Masterscholing

1^e semester

Dinsdag

16:00-18:30/19:00-21:30 schilderen Docent: Svetlana Tartakovska

Wat je in mijn les gaat leren (of je het nou wilt of niet). In mijn les ga ik focus leggen op hoe we leren kijken. Of het nou een model is, een landschap of een stilleven, wat we willen schilderen moet eerst geabstraheerd en ontleedt worden. Leren groot zien! Met behulp van juiste compositie, tonaliteit, kleur en kleurtemperatuur wil ik overbrengen hoe een goed en harmonisch schilderij ontstaat. Daarbij is het van groot belang hoe een kunstenaar met zijn gereedschap omgaat. Hier hoort keuze van het medium bij, voorbereiding van de drager (gronden van doek of masoniet), het aanmengen van het palet en het omgaan met kwasten. In mijn les gaan we in fases leren hoe een schilderij opgezet wordt; waarop moeten we hierbij letten en wat houdt de afwerkfase in. Daarom schilderen we de eerste helft van het semester één stand per les en in de tweede helft werken we aan een lange stand van meerdere lessen. Zowel alla prima als ook gelaagd schilderen komt aan bod.

Woensdag

9:30-12:00/12:30-15:00 schilderen Docent: Jan van Loon

Bij de masterlessen is er grote variëteit bij de opstelling van de stillevens. Gelet wordt op de eigen compositiekeuzes en de technische aanpak. Er wordt gewerkt op groot formaat. Als het weer meewerkt kan er ter plekke buiten worden geschilderd. Ook kunnen er aquarellen worden gemaakt. Af en toe is er een model.

Vrijdag

16:00-18:30/19:00-21:30 Model en portret Docent: Jantien de Boer

De voorgaande jaren heb je al veel model geschilderd. Die lessen concentreerden zich vooral op het juist weergeven van de anatomie, op toon-en kleurgebruik en op compositie. Allemaal waardevolle kennis die je in mijn lessen uiteraard ook gaat gebruiken. Ik voeg er nog meer aan toe: persoonlijke visie en een overtuigend statement maken. Hoewel de setting van het model en de ruimte door mij bepaald wordt, maak je uiteindelijk zelf, vanuit je eigen visie, de keus voor hoe en wat je uitbeeldt. De eerste paar lessen zal ik jullie hierin nog wat meer sturen en een originele en speelse focus aanreiken. Het doel is om tot een minder 'academisch' resultaat in je modelschilderen te komen en verschillende mogelijkheden van schilderkunst te verkennen. We werken over het algemeen met lange standen (van 5 uur), maar dat betekent natuurlijk niet dat je gedwongen bent vijf uur aan een schilderij te werken. De ene student zal graag vijf snelle kleine schetsen maken, terwijl een ander een joekel van een schilderij opzet. Dat kan en mag allemaal – in de loop van de lessenreeks zal ieder steeds meer voor zich gaan werken en zal het model in de ruimte het enige verbindende element zijn.

Zaterdag

9:30-12:00/12:30-15:00 Schilderen Docent: Rein Pol

Je koos voor het vak van beeldend kunstenaar. Dan wil ik graag van je weten: waar ga je het straks over hebben, waar ligt je liefde, je fascinatie? Wat is jouw verhaal en hoe wil je daar vorm aan geven? Teken en schilderen naar visuele waarneming en/of fantasie. Speelt de mensfiguur een rol in je werk, dan kies je zélf het model. Individueel beeldend onderzoek. Vrije materiaalkeuze. Werken op de academie maar ook thuis, op eigen atelier.

Zaterdag (september 4 x)

12:30-15:00/15:30-18:00 Plein air schilderen Docent: Hans Parlevliet

De eerste 4 zaterdagen in september zijn gewijd aan 'schilderen op locatie' Plein air, o.l.v. Hans Parlevliet.

Bij goed weer buiten, bij slecht weer op een overdekte locatie. Inzet zijn stadgezicht, landschap en/of interieur.

Masterclass excursieweek Docent: Jan van der Kooi

Anatomische vergelijkingen.

2^e semester

Dinsdag

15:30-18:00/19:00-21:30 Compositie en expressie: Docent: Xandra Donders

-Gezamenlijk opstellingen en kijkdozen project en eigen werk.

MIND EYE and HAND

Mijn lessen gaan over compositie en Expressie en de samenhang daartussen.

Wat wil je laten zien? Wat houd je bezig? Hoe voel je je? Misschien dat je kan putten uit een ervaring? Een droom/angst /een gevoel : eenzaamheid /moe/ lui/bang/verveeld/een sociale bewogenheid /een nieuwsitem? Een wandeling?

Vanuit deze basis ga je aan het werk.

Kan je je onderwerp misschien plaatsen in een grotere maatschappelijke context? Bang voor wat er zich allemaal afspeelt in de maatschappij? Sociale betrokkenheid ? Eenzaamheid? Welke kunstenaars inspireren je daarbij? Hoe zet je compositie (ritmiek/bogen/beweging en licht/donker en toon en warm/koud) in samenhang met hun expressies daarbij in. Waar laat je het licht vandaan komen? En kies je voor grote contrasten of toengroepen bij elkaar? En kies je juist voor statische ritmiek of dynamische? Deze keuzen versterken je beeld/je verhaal/wat je wilt laten zien.

STAPPENPLAN mind/eye/hand ideevorming/bronnen zoeken/schetsen/ritmische composities/licht en donker composities /warm en koud naar 'affe' schilderijen. Waarbij ik zal stimuleren je werken ook aan andere docenten te laten zien.

Caspar David Friedrich zei: een schilder moet niet alleen schilderen wat hij voor zich ziet, maar ook wat hij in zichzelf waarneemt.

Singer Sargent: Mind Eye and Hand.

Aan de hand van je eigen onderwerpen en met de volgende onderwerpen gaan we met WAT WELKE EN HOE (zie hierboven) aan de slag:

-HET BEEST (even loskomen) Schildersbeest

portret en innerlijk portret nav bv Lotta Blokker het uur vd wolf

-Het Landschap ad hand van de Romantiek in het Noorden Tentoonstelling bezoeken. Inhoud: het sublieme in de natuur , het overweldigende landschap/ Ga zelf ervaren en bv op pad in nachtelijke kou.

-Rumoer in de stad de veranderende samenleving. Bevolking groeit/mensen trekken naar de stad/

woningnood/eenzaamheid/straatleven/restaurants/theaters/luxe-armoede/industrialisatie/arbeiders/picknick/buitenleven/

stadsgezichten. Wat triggert jou daarin?

-Kijkdozen en met elkaar schilderijen nabouwen

Woensdag

9:30-12:00/12:30-15:00 Compositie en expressie Docent: Ruud de Rode

Ik voer geen lesprogramma, maar probeer in elke leerling een op haar of hem toegespitste manier van aanpak te stimuleren. Het programma zit dus in de leerling. Iedereen krijgt per persoon verschillende instructies. Dat levert totaal in expressie verschillende werelden op. Het kost tijd om dat duidelijk te maken, maar het groeit met de dag. Het gevoel van vrijheid zorgt er ook voor dat de leerlingen steeds meer gaan durven en dingen laten zien waar ik van sta te kijken. In mijn lessen heeft maakbaarheid niets met kunst te maken.

Vrijdag

16:00-18:30/19:00-21:30 Monumentale expressie Docent: Isabella Werkhoven

In mijn lessen ga ik je helpen om je eigen 'geluid' te zoeken. Dat je uit de werkelijkheid die je tot onderwerp hebt, datgene pakt wat je werk gaat onderscheiden van en origineel maakt ten opzichte van dat van anderen. Dat betekent dat je moet durven te gaan spelen met wat je tot nu hebt geleerd tijdens je vakscholing. En vooral moet durven zoeken.

In de praktijk zal ik soms klassikale opdrachten geven, maar niet of nauwelijks centrale opstellingen maken.

Daarentegen zal ik iedereen juist aanmoedigen om zijn of haar eigen onderwerp te kiezen. Zo word je gedwongen om je eigen benadering te kiezen. Maak je eigen privé-stillevenopstelling als je stilleven wilt schilderen: één of twee kleine voorwerpen kunnen al een interessant schilderij opleveren als je speelt met licht, kleur en kadering. Of pak een spiegel en gebruik je eigen hoofd als studie-object. Want het maakt eigenlijk niet uit wat je schildert, maar hoe je het schildert.

De bedoeling is dat iedereen zoveel mogelijk z'n eigen ding doet en zich daarbij vooralsnog niet te veel laat afleiden door wat medestudenten doen. Dus eerst zelf aan de slag en pas daarna kijken hoe anderen het hebben aangepakt.

Ik zal jullie dan ook veelal individueel begeleiden door middel van 1 op 1 werkbesprekingen. Bij de klassikale opdrachten die ik geef zal de nadruk liggen op studeren, zoeken en uitproberen, waar je na de academie, alleen in je atelier, ook mee uit de voeten kunt.

Ik durf zelfs te beweren dat het goed is om in je atelier te blijven studeren en uitproberen, ook als je je eigen stijl allang hebt gevonden. Hoe en waarom, dat zal ik je tijdens m'n lessen vertellen.

Zaterdag

9:30-12:00/12:30-15:00 Docent: Peter Hartwig

1. Deelnemers sturen foto's van eigen werk naar Peter in week 38. Minimaal drie werken. Eventueel met vragen/opmerkingen.
2. Deelnemers formuleren een leerwens.
3. Deelnemers noemen drie kunstenaars die zij bewonderen.

Na de technische vakscholing is het tijd om erachter te komen wie je bent als schilder. Wat inspireert je, wat wil je de kijker laten beleven, wat zijn je kwaliteiten en wat zijn je valkuilen. Hoe kom je toch aan die dip?

Wat is voor jouw het allerbelangrijkst, wanneer is je schilderij naar jouw inzicht mislukt? Hoe kun je effectief te werk gaan om tot jouw beeld te komen? En dit alles zonder het avontuur te verliezen.

Onderwerpen/thema's

Zoveel mogelijk eigen onderwerpen. Focus ligt op interieur, stilleven, stedelijke motieven en landschap. Hier kunnen ook mensen onderdeel van zijn. Op de zaterdagen kan ook gewerkt worden naar opstellingen/ensceneringen. Naar

aanleiding van de kennismaking en de foto's van het eigen werk kunnen opdrachten op maat gegeven worden om inzichten en vaardigheden aan te scherpen. Model wordt niet gehoord, maar vragen rondom mensfiguur en dieren worden uiteraard wel behandeld.

- **Zaterdag (mei 4 x)**
- **12:30-15:00/15:30-18:00 Plein air schilderen Docent: Hans Parlevliet**
- De eerste 4 zaterdagen in september zijn gewijd aan 'schilderen op locatie' Plein air, o.l.v. Hans Parlevliet.
- Bij goed weer buiten, bij slecht weer op een overdekte locatie. Inzet zijn stadgezicht, landschap en/of interieur.

Masterclass week Open Dagen Docent: Sam Drukker

In de driedaagse Masterclass van Sam Drukker wordt via beeldmateriaal intensief ingegaan op een aantal aspecten van het schilderen. De eerste dag is dat "compositie" en "tonaliteit" waarna er geschilderd wordt n.a.v. een model. Op de tweede dag zullen "kleur", "kwaliteits- en complementair kleurcontrast" het uitgangspunt zijn. Op de laatste dag wordt er ingegaan op "authenticiteit" en "visie", waarden die op klassiek gestoelde opleidingen te veel ontbreken. In de MC zal een schat aan informatie over de studenten worden gegoten en zal men moeten wennen aan het snel nemen van beslissingen. Ook worden eigenschappen als concentratie, flexibiliteit en het scheiden van waarnemen en weten getraind. Kijken is iets wat we hebben afgeleerd maar levert het hoogste goed: onafhankelijkheid.

Masterclass Projectweek Stilleven Docent: Henk Helmantel

Mijn lessen worden gegeven in drie aansluitende dagen. Ongeveer eind april, met als afsluiting een excursie bij mij thuis langs de verzamelde kunstcollectie. De opdracht zal zijn: bouw een stilleven op, op een niet al te simpele manier, dat bij voorkeur diverse aspecten in beeld brengt. (Zelf voorwerpen meebrengen).

Aandachtspunten: compositie; kleurstelling; stofuitdrukking; lichtbehandeling; totale atmosfeer.

Minimale afmeting 50x65 cm. Tijdens de lessen regelmatig gezamenlijke werkbepreking.

Masterscholing 1 Beroepsvoorbereiding Kunst in opdracht

1^e semester

Dinsdag 13:00-14:30 (uitloop in nader overleg)

Portret door de eeuwen heen Docent: Jantien de Boer (8 x theorie, 3 x praktijk)

Wat maakt een kunstwerk tot een goed portret? Die vraag staat centraal in mijn themalessen over de portretkunst. De eerste acht lessen zullen bestaan uit hoorcolleges en klassikale besprekingen van huiswerkopdrachten. De hoorcolleges zijn kunsttheoretische lessen, die zich vooral focussen op moderne, hedendaagse kunst. Ik zoek de 'edgy' kant van de portretkunst op en zal vooral ingaan op inhoudelijk interessante werken van internationaal beroemde kunstenaars. De theorielessen zijn op thema gesorteerd. Na afloop krijg je een huiswerkopdracht in datzelfde thema van me mee. De volgende les zullen de resultaten van het huiswerk klassikaal en met ruimte voor discussie besproken worden. Dit doe ik omdat het naar mijn mening erg belangrijk is om te (leren) reflecteren op je eigen en andermans werk. Zeker in dit stadium van de studie.

Mijn laatste drie lessen zijn meer praktijkgericht. Hierin ga je, aan de hand van een poseersessie met een 'BG'er' (Bekende Groninger), zelf aan de slag om een goed portret te maken. Een portret dat, zoals ook alle voorbeelden die in de theorielessen voorbij kwamen, verder gaat dan een technisch bekwaam werk en een gelijkend gezicht. Verwacht een

focus op inhoud, concept en zeggingskracht. In de technische en inhoudelijke uitwerking zal ik vervolgens nog een aantal lessen begeleiden.

Is mede gekoppeld aan de lessen van Jantien de Boer en Svetlana Tartakovska

Portret in opdracht Docent: Hans Parlevliet

De 3 lessen zullen bestaan uit het opzetten en uitwerken van een illustratie. Het proces van "het aannemen tot aan het afleveren van een illustratieopdracht" zal ik daarin verkort proberen mee te geven aan de studenten. Het onderwerp dat geïllustreerd zal gaan worden heeft betrekking op de bekende Groninger, welke zal model zal komen staan op de Klassieke academie. De eerste les zal ik een kort maar krachtige uitleg geven over de ins en outs van het illustratievak en in aansluiting daarop de illustratieopdracht uitleggen en toelichten. Samen met studenten ga ik dan een keuze maken waarvoor zij een illustratie willen gaan maken (denk aan Verpakking, Boekomslag, illustratie voor in een krant, advertising etc.). Hierbij dient men altijd met een aantal zaken rekening te houden (bijv. typografie, grote van de afbeelding, concept van een reclameboodschap etc.) en zal hen daar dan ook de nodige uitleg en informatie over geven.

Daarna krijgen de studenten de gelegenheid een vlotte ruwe "schets" te gaan maken, waarin de compositie en de inhoud van de illustratie in grote lijnen bepaald zullen gaan worden. Deze wordt daarna door mij met hen besproken en als alle details ervan zijn doorgenomen en uitgelegd, kunnen de studenten thuis beginnen met de opzet en uitwerking van het "Orgineel". In de lessen 2 en 3 zullen zij daar klassikaal verder aan doorwerken en zal ik tijdens deze lessen hen daarin verder begeleiden, ondersteunen en tips meegeven etc.

Als de tijd het toelaat, zou het leuk om bij aanvang van de lessen 2 en 3, een korte groepsworkbespreking te houden over de vorderingen en resultaten van de illustraties van de studenten. In het eerste jaar behandel ik in de lessen perspectief de ruimtelijke werking van de wereld om ons heen.

Met de studenten bestuderen we praktijkvoorbeelden en daar op volgend de correcte theorie van de geometrisch vormen. Alle tips en tricks komen aan bod om de studenten voldoende vaardigheden mee te geven voor zijn tekeningen en schilderijen voor de komende jaren op de Klassieke Academie.

2^e semester:

Dinsdag 13:00-14:30 (uitloop in nader overleg)

Muurschilderen Docent: Randolph Algera/ Jille van der Veen

In het lesprogramma "muurschilderingen" komen zowel kunstgeschiedenis, praktijk, theorie en toepassing van de theorie in de praktijk aan de orde.

Bij praktijklessen wordt er gewerkt op grote vellen papier (voor rekening van de cursisten). Er wordt nog gekeken naar grotere panelen om op te werken. Deze panelen zijn bedoeld als oefening en kunnen nadien gekocht worden of hergebruikt. Voor de aanschaf van panelen en verf zal gezocht worden naar een sponsor. Ik verwacht een nog nader te bepalen bijdrage van de cursisten. Dit zal rond de 40 euro zijn.

2018

In augustus worden de definitieve data en aanschaf door gegeven.

Les 1 – week 4 – 13:00-14:30 uur – locatie Akerkhof,

Kunstgeschiedenis - Lotte van ter Toolen

Lotte van ter Toolen, kunsthistorica, zal muurschilderingen van de oudheid tot de renaissance bespreken; zij belicht o.a. de particuliere en kerkelijke opdrachtgevers en de Italiaanse renaissance.

Les 2 – week 5 – 13:00-14:30 uur – locatie Akerkhof,

Kunstgeschiedenis - Lotte van ter Toolen

In deze les bespreekt zij muurschilderingen van barok tot heden, met een nadruk op reclamedoelen, propaganda, Italiaanse kunst en hedendaagse kunstenaars.

Les 3 – week 6 – 13:00-15:30 – Groningen

Rondwandeling met Lotte van ter Toolen of Gabriëlle Westra

In deze les maken we samen met Lotte van ter Toolen of Gabriëlle Westra een rondwandeling door Groningen langs verschillende soorten kunst, o.a. hedendaagse kunstenaars, graffitikunst en reclamekunst.

Les 4 – week 7 – 13:00-14:30 – locatie Akerkhof,

Materiaal, techniek en ontwerp – Randolph Algera

In de vierde les spreekt kunstenaar/restaurator Algera over materiaal en techniek. Er is o.a. aandacht voor het doel, de opdrachtgever, de specifieke wensen, het werken in opdracht of de eigen vertaling van de opdracht, de ondergrond, de voorbehandeling en de verfkeuze. M.b.v. een PowerPoint bespreekt hij de verschillende fasen van het proces aan de hand van een eigen kunstwerk. Er worden fictieve opdrachtgevers verdeeld onder groepjes, met afhankelijk van de opdrachtgever wel of geen trompe-l'oeil, wat is het doel van de wandschildering, waar moet zij aan voldoen, hoe is de presentatie en wat zijn de kosten? Voor de thuisopdracht ontwerpt iedereen zijn eigen muurschildering en werken deze uit, digitaal of op papier met aquarel. Dit bepaal je zelf. Uit deze presentatie wordt later een ontwerp gekozen die in groepen wordt uitgewerkt.

Les 5,6, en 7 – week 10,11,12 – 13:00-14:30 – locatie Akerkhof,

Trompe- l'oeil en perspectief - Jille van der Veen

De komende drie weken verzorgt Jille van der Veen lessen over perspectief en het verschijnsel trompe-l'oeil. Hij laat je ervaren hoe een trompe-l'oeil het beste tot zijn recht komt en bespreekt o.a. het standpunt en de techniek.

Les 8 – week 13 – 13:00-14:30 locatie Aa-kerk

Lezing over eigen ervaringen – Gabriëlle Westra & Randolph Algera

In de achtste les is het tijd voor het delen van eigen ervaringen van de kunstenaars Algera en Westra. Zij bespreken hoe je van klein naar groot werkt, welke vergrotingsmethoden er zijn, hoe je een ontwerp overneemt op grotere vellen, hoe je van papier naar muur werkt. Ook besteden ze aandacht aan kleur.

Lessen 9 t/m 14 – week 14,15,16,19,20,21 – 13:00- 15:30 - Paradijvogelstraat 16,

Ontwerpen en uitwerken van ideeën - Randolph Algera

In de lessen 9 t/m 14 gaan de cursisten hun ideeën ontwerpen en uitvoeren. Algera bespreekt met hen de problemen, die erbij kunnen ontstaan. Hij begeleidt de cursisten in het hele proces.

Les 15 – week 22 – 13:00 – 15:30 - Paradijvogelstraat 16

Presentatie - Randolph Algera en cursisten

In de laatste les van het programma presenteren de cursisten hun werken. Zij geven een toelichting bij het ontstaansproces van hun ideeën en uitvoeringen.

Is mede gekoppeld aan de lessen van Xandra Donders en Lia Laimbock

Masterscholing 2 Beroepsvoorbereiding zakelijke aspecten

vrijdag 9:30-11:00 (schema in nader overleg)

Beroepsvoorbereiding zakelijke aspecten Docent: Robert van Deursen

Artistieke, persoonlijke en financiële doelstellingen. Tijdens of na je afstuderen start een kunstenaar in de regel als ondernemer. Het hoofddoel van deze module is om jezelf op een professionele manier als ondernemer te kunnen profileren. Aan bod komen onder andere communicatieve vaardigheden, onderhandelings technieken, prijsbepaling, onderzoek, belastingzaken, financieel management, administratie, bedrijfseconomie, presentatietechnieken, internet,

social media, crowdfunding, sponsoring, juridische zaken, subsidies, marketing. Essentieel aan mijn didactisch concept is de gelaagdheid van werken. Dat betekent dat geen enkel onderwerp exclusief in les x aan bod komt, maar verspreid en herhaald in les 1 tot en met les 11 in samenhang met de andere onderwerpen.

Materiaal

Master 1e semester

Svetlana: Grote tubes Van Gogh verf.; Titaan wit; Ivoren zwart; Gele oker; Cadmium rood middel Grote houten plank als palet (geen witte afscheurblaadjes!) ; Veel oude lappen om de boel netjes te houden ; Terpentine; Olie schilder medium (merk maakt niet uit); Paletmes; Penselen: zacht, vorm naar voorkeur, van heel groot naar klein (4-5 stuk is voldoende); Doek: linnen of katoen (ca. 40 x 60 cm).

Jan vLoon: eigen keuze.

Jantien: Groot paneel, doek, of geprepareerd schilderpapier (minimaal 70 x 70 cm); Houtskool + veer of gum - Olieverf: titaanwit, ivoorzwart, gele oker, cadmiumrood, ultramarijn. Grote tubes, studiekwaliteit is goed genoeg; Kwasten (ook grote!) en groot palet (geen kleine witte afscheurpaletjes); Terpentine, lappen, medium als je dat fijn vindt; schetsboek.

Rein: natuurlijk houtskool, olieverf enz. maar ook: Alkydverf titaanwit + enkele kleuren: ultramarijn blauw, gele oker, gebr. sienna, gebr. omber, paynes gray, groene aarde. Naast penselen naar eigen keuze ook: rond marterhaar, enkele lage nummers (2, 4). (uiteraard) een goed bruikbare motiefzoeker!

Hans: Olieverf op paneel of doek.

Jan vdKooi: krijt.

Master 2e semester

Xandra: : in elk geval heel klein spotje en troepjes en kijkdoos en spiegel. Veel tekenend onderzoek.

Ruud: naar eigen behoefte.

Vacature: ?

Peter: Materialen om te kunnen schilderen en oefen/schetsmateriaal. Drager(s): doek, paneel of papier. Penselen, paletmes, palet. Olieverf (Cobra kan ook) en eventueel acrylverf.

Hans: Olieverf op paneel of doek.

Sam: Olieverf: gemengd wit, Kraplak, Ultramarijn blauw, gele oker, cadmium rood, cadmium geel en kobalt blauw; Terpentine; Spalter; Fijne ronde penselen nr 4, 6, 8; Lappen; Een kartonnen kadertje bestaande uit twee uitgesneden "L"; Palet (papier/glas/hout); Paletmes; Per dag twee dragers. Liefst opgespannen en van te voren in wit geprepareerd papier.; Wit crêpe-tape.

Henk: paneel of doek minimaal 50/50 cm; olieverf; kwasten en penselen; terpentine (geurvrij) en medium; voorwerpen naar eigen keus; vruchten en/of fruit.

Aanbevolen boeken:

Anatomie

- Anatomieboek: Portret- en figuurtekenen - Louise Gordon, Menselijke Anatomie voor Kunstenaars - Szunyoghy & Fehér optioneel: 'Die Gestalt des Menschen' of 'Sehen und verstehen' - Gottfried Bammes (ook te downloaden als PDF)

- Plains of Asaro (ruimtelijk model in vlakken)

Kunstgeschiedenis

Aanrader is Algemene Kunstgeschiedenis van Hounour & Fleming (paperback €60,-) , dat ook gebruikt wordt in de opleiding kunstgeschiedenis aan de RuG.

- Ad de Visser, hardop Kijken
- Idem, Kunst met Voetnoten
- Idem, De tweede helft, beeldende kunst na 1945
- Paul van den Akker, Sporen van Vaardigheid, de ontwerpmethode voor de figuurhouding in de Italiaanse tekenkunst van de renaissance
- Jan van Laarhoven, De Beeldtaal van de Christelijke Kunst, geschiedenis van de Iconografie
- Karin Haanappel, Herstory of Art (vrouwelijke kunstgeschiedenis)
- Ernst Hoffmann, Goden- en heldensagen: basaal boek over de Griekse Mythologie, goedkoop en vrij volledig
- Giorgio Vasari, Levens van de grootste schilders, beeldhouwers en architecten, (in veel uitgaven verkrijgbaar)

Kleur

Johannes Itten. Kleurenleer; ISBN: 9021300583.

Op een heldere beknopte manier worden daar de kleurcontrasten uitgelegd. Flokstra heeft het vaak voorradig.

Globaal jaaroverzicht 2017-'18

Week 35: 28 augustus-2 september: introductiedagen

Weken 36-41: lesweken (september: 4x plein air schilderen Masterscholing Hans Parlevliet).

Week 42: 16-22 oktober, excursieweek + projecten + Masterclass Jan vd Kooi (Master)

Week 43: 23-29 oktober, herfstvakantie

Weken 44-51: lesweken

Weken 52-1: 25 december-7 januari, kerstvakantie

Week 2: 8-13 januari, lesweek

Week 3: 15-20 januari, werkbesprekingen + workshop Svetlana Tartakovska (2^e jaar)

Weken 3-7: lesweken

Week 8: 19-25 februari, open dagen + Masterclass Sam Drukker (Master)

Week 9: 26 februari-3 maart, voorjaarsvakantie

Weken 10-16: lesweken, let op 2 april pasen, lessen basisscholing en 2^e jaar vervallen.

Week 17: 23-28 april, projectweek + Masterclass Henk Helmantel (Master)

Week 18: 30 april-5 mei, meivakantie

Weken 19-23: lesweken, let op 10 mei hemelvaartsdag, lessen 1^e en 3^e jaar vervallen; 21 mei pinksteren, lessen basisscholing en 2^e jaar vervallen (mei: 4x plein air schilderen Masterscholing Hans Parlevliet).

Week 24: 11-16 juni, lesweek Basisscholing + 2^e jaar, werkbesprekingen 1^e en 3^e jaar

Week 25: 18-23 juni, werkbesprekingen Basisscholing en 2^e jaar, toelatingsexamens

Weken 26-29: Zomeracademie

